

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 101

číslo: 51

19. prosince 2021

Cena: 10 Kč

Cesta pro našeho Pána

*Nebesa vypravují o Boží slávě
a dílo jeho rukou zvěstuje obloha.
Den dni o tom podává zprávu,
noc noci sděluje poučení.*

*Není to slovo a nejsou to řeči,
jejichž hlas by nebylo slyšet.
Do celé země vychází jejich hlahol,
až na konec světa jejich slova.
Tam rozestřel stan pro slunce,
které vychází jako ženich
ze své svatební komnaty,
jásá jako rek, když se do běhu dává.
Na jednom okraji nebe vychází
a obíhá až na jeho druhý okraj,
nic se nemůže skrýt před jeho žářem.*
Ž 19,1-7

L 3,1-6

Přátelé, bratři a sestry v Kristu, navzdory jakékoliv vnější události v kosmu, dějinách, společnostech i rodinách prožíváme advent roku 2021. A už jsme si na něj zvykli. Advent opakovaně začne a skončí. Jestlipak by tu možnost připustili i první křesťané, kteří žili v adventním očekávání takřka z hodiny na hodinu? Chystáme se na Vánoce, někdo s myšlenkou na nesplněné úkoly, jiný s otevřeným

a vnímavým srdcem, někdo myslí víc na druhé, jiný na vlastní zajištění. Všichni, celý lidský rod a křesťané obzvlášť, však v tomto čase tvoří společenství čekajících. Na koho nebo co tedy skutečně čekáme? Až bude za námi Štědrý večer? Přece víme, že teprve po něm přijde čas radosti a veselosti – Pán s námi a mezi námi.

Zkusme si tedy pomoci texty, které nám stále mají co říci. Báruk i Evangelium podle Lukáše jsou prosyceny nadějí na radostný průvod lidu, v jehož středu kráčí Pán slávy, Hospodin, Bůh v Ježíši Kristu.

Na základní úrovni se nejedná o metaforu, spirituální přítomnost Boha ve společenství a našem nitru. Jde o zcela konkrétní stavební, architektonický projekt, kdy se buduje přímá, rovná cesta pro Boha, který kráčí slavnostním průvodem do svého chrámu. Ilustraci těchto výroků byly pravděpodobně procesní cesty, po nichž se vozily ve svátečních časech sochy starověkých bohů do jejich pozemských sídel. Vzpomeňme například na

Dokončení na str. 2

Není z tohoto světa

Advent je zvláštním obdobím roku. Provází jej nedostatek světla, a zároveň touha po světle. Stmívá se brzy, noci bývají dlouhé. Do práce i do školy vstáváme ještě za tmy a domů se často vracíme za šera. Vláda temnoty se zlomí o Vánocích. Ale zlomí se i v nás? Zazáří světlo i do našich temných komor a třináctých komnat? Vstoupí radost a naděje i do temných událostí, které se dějí ve světě kolem nás a jejichž stíny dopadají také na naše hlavy?

V adventním čase rozsvěcíme v oknech svícny a hvězdy. Při večerních procházkách mi blikající světýlka na ulicích a domech vždycky připomenou verš z Janova evangelia: „To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila.“ Vánoční výzdoba někdy působí kýčovitě a nevkusně, ale proč ne? Každá barevná žárovka je malým znamením důvěry. Věříme, že světlo se vrátí a zvítězí nad temnotou.

Můžeme přispět k vítězství světla? Ano. Pokornou a trpělivou akceptací temnoty. Protože tma vyjadřuje naprosto přesně, jak to chodí v „království tohoto světa“. Je potřeba přijmout, že základní situace světa, do něhož jsme se narodili a žijeme v něm, je absurdní a tragická. Slepá ramena chaosu nečekaně udeří a zasáhnou přímo na nejcitlivějším místě. Všichni jsme to poznali, byť v různé míře intenzity. Bolestivé ztráty se nevyhnou nikomu.

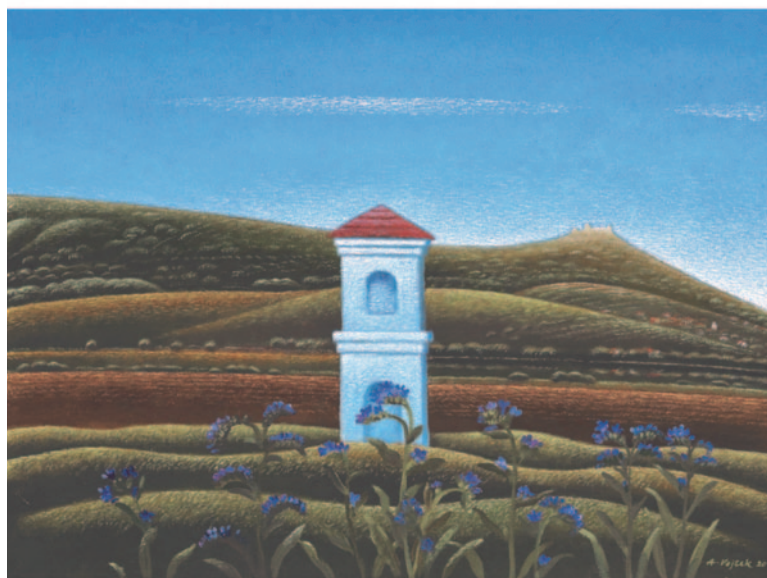
Nemusíme však propadat zoufalství. Cesta nekončí, i když právě teď vede tmou. Dokonce i v srdci temnoty stále hoří svíčka. Neboť existuje i jiné království, jiný svět. Ježíš prohlásil: „Mé království není z tohoto světa.“ Proto modlitba Otčenáš obsahuje prosbu: „Přijď království tvé!“ Není zde řeč o vysněné pohádkové říši kdesi daleko za horizontem našeho života (ale proč asi máme tak rádi pohádky?), nýbrž o novém rozměru života, z něhož lze čerpat smysl, posilu, smíření a radost v jakékoli situaci, za všech okolností.

Tento svět a „onen“ svět nejsou od sebe oddělenými skutečnostmi. Zároveň se ani nepřekrývají, spíše jeden se opírá o druhý, anebo jinak: království, o němž hovoří Ježíš, sice není z tohoto světa, ale prosvítá i jeho temnou skořápkou. Představuje hlubinné podloží, utajenou dimenzi lásky, světelné jádro, živý střed, na němž stojí všechno ostatní. Jestliže akceptujeme temnotu, pochopíme, že právě skrze ni je nám dáno přicházet ke světle. Pak se promění i náš náhled na temnotu. Už se jí nebudeme bát a vyhýbat se jí.

V biblické Písni písní se zpívá: „Černá jsem, leč půvabná.“ Krásně to zní latinsky: *Nigra sum, sed formosa*. Skrytý půvab temnoty spočívá v její touze po vykoupení. Ona čeká, kdy spatří světlo, které nosí ve svém lůně. *Nigredo*, neboli „čern“, je počátečním stavem v alchymickém i mystickém procesu proměny. Bolestmi se ohlašuje porod. A jsme u podivuhodného poselství Vánoc! Ze tmy, která panuje v děloze, přichází na svět dítě. Požehnaný uzlíček světla. Z Mariina těla se rodí Ježíš. I ze zdánlivě neplodné temnoty našich srdcí se narodí světýlko naděje, jímž si posvítíme na cestu chaotickým „královstvím tohoto světa“. Stačí důvěřovat, že světlo Kristovo tam uvnitř je a nikdy nezhasne.

Lukáš Bujna

ANTONÍN DVOŘÁK BIBLICKÉ PÍSNĚ a TŘI DUCHOVNÍ ZPĚVY

K projektu Verbum et musica

V pátek 9. 7. 2021 se v brněnském královopolském Husově sboru za početné účasti uskutečnilo setkání hudbymilovné veřejnosti a vzácných hostů, při kterém byla veřejně prezentována – a takto uvedena v život – hudební nahrávka duchovních skladeb Antonína Dvořáka, která vznikla na základě podnětu spolku „Verbum et musica“ a jeho představitele, bratra faráře Vratislava Jana Marši, již v r. 2018. Veřejnosti bylo takto představeno CD s duchovními písněmi Antonína Dvořáka (1841–1904) i s pozoruhodnými improvizacemi vycházejícími ze staročeských chorálů a z ohlasu na tvorbu J. S. Bacha.

Patronát převzal známý režisér Jiří Strach. Slavnostní akce se zúčastnili představitelé Magistrátu města Brna i místní městské části Královo Pole, sponzoři i drobní dárci. Pořad doprovázela výstava obrazů malíře

Antonína Vojtky (*1934) z Břeclavi. Sváteční odpoledne moderoval bratr Marcel Sladkowski, své zamyšlení s modlitbou a požeňháním přednesl emeritní brněnský biskup CČSH Petr Šandera.

V průběhu vystoupili oba interpreti CD – Zdeněk Plech (*1977, sólista opery Národního divadla v Praze) za doprovodu Jana Krále (*1960, klavírista a varhaník, hudební pedagog JAMU v Brně).

Záštitu převzal brněnský biskup CČSH br. Juraj Dovala, primátorka města Brna Markéta Vaňková a Bohumil Šimek, hejtman Jihomoravského kraje.

Do rukou se nám takto dostává skvostný umělecký projekt určený

široké veřejnosti, který – jak napsal v bookletu Juraj Dovala – přináší nejen estetický, ale i spirituální zážitek. Nahrávka byla pořízena ve dvou dnech, a to 1. 7. 2020 v Rytířském sále Nové radnice v Brně a 2. 7. 2020 v nahrávacím studiu brněnského Divadla na Orlí. Pouhé dva dny, jež přinesly po náročném přípravě pozoruhodný výsledek, který chce připomenout ty nejušlechtlejší duchovní tradice – víru, naději a lásku, úctu k Písmu

svatému, ale také vztah k domovu. Dominantním je v tomto projektu přestavení jednoho z největších Čechů, hudebního skladatele Antonína Dvořáka. Možná, že se někdo pozastaví nad připomínaným vztahem Dvořáka k Moravě. Ale ten není zanedbatelný. Vždyť Antonín Dvořák pocházející z Nela-hozevsí v Čechách měl s Moravou četné kontakty, a to díky Janu Neffovi, pražskému podnikateli,

Dokončení na str. 3

Cesta pro našeho Pána

Dokončení ze str. 1

bránu a procesní cestu starověké mezopotámské bohyně Ištar či procesí doprovázející boha Marduka na panovnícký trůn.

Tyto cesty musely být dlouho a důkladně připravovány, urovnávány, uklizeny, než se použily. Pán přece nemohl procházet prachem, špínou a odpadky. Veškerá hrbolatá místa i výmoly se srovnávaly, aby vozy se sochami bohů náhodou neutrpěly nehodu a místo radosti a veselí se lidé nezačali obávat nějaké pohromy, když tak neuctivě přivítali a doprovázeli svého boha. Lukáš v mnohem pozdější, he-

lenistické době, řeckým slovesem *tapeinún* představu naplňuje novým obsahem. Základní smysl slovesa odkazuje k vyrovnání hor a údolí, což v nás vyvolává vesmírný apokalyptický obraz erozí, zemětřesení, erupcí Slunce i zemských vulkánů. To vše však povede k podivuhodné proměně rázu krajiny – takové, která není dosud známa na žádné z planet sluneční soustavy.

Na modré planetě již nebudou vznešené hory, které řadu z nás tak fascinují, hluboká údolí, která spoustu turistů i sportovců velmi lákají. I Hobiti bydlí v Roklinec. Vše má být srovnáno. Rovina na

první pohled možná vypadá nudně, vzpomeňme tklivé písně o nekonečných rovných ruských pláních. Rovinka neposkytuje žádná velká dobrodružství, ale je velice přehledná. Takové je líčení v biblické a pobiblické apokalyptické literatuře. Výtahy těch, kdo žili ve slonovinových věžích, směřují dolů, a výtahy oněch, kteří byli shozeni do hlubokých propastí, zase nahoru. V čase Božího navštívení se dostanou na úplně stejnou úroveň a pohlédnou na sebe nikoliv ze shora povýšeně nebo blahosklonně, ani ponížene či zdeptaně, ale tváří v tvář. Není to dle mého soudu nějaká sociální utopie, ale fyzikální skutečnost. Teprve když si pohlédnou do tváří ze stejné výšky, budou si moci hledět do očí a vidět svět ze stejného úhlu. Také právo má pro tuto situaci celkem výstižné spojení: subjekty jsou v právním

vztahu na stejné úrovni. Jejich práva a potřeby jsou řešeny shodným způsobem. Opuštění hříchů, zahlázení vin a bolesti tedy předpokládá narovnání vztahů s bližními. I když si všichni lidé ve všech oblastech svého jednání i prožívání nerozumí, jsou přece jen téhož původu a mají stejná rovná, nezadatelná a nezczitelná práva. Díváme se na sebe stejně.

To je dnešní výklad jednoho z rozměrů Lukášovy synchronicity vesmírného dění a lidského uspořádání řádu věcí. A dobře víme, že Lukáš, známý mariolog Nového zákona, tuto myšlenku snížení pyšných a povýšení ubohých rozkrývá i v úchvatném Mariině chvalo- zpěvu (L 1,46-55).

S takovými předpoklady se buduje cesta pro Vláde mnohem snadněji a zdařileji. Dnes se tedy nutně nemusí změnit geologická tvářnost naší země, ale mohly by se vyvíjet

etické nástroje, které budou chtít přispět k setkání na rovině i narovinu. Takto se dá budovat cesta pro našeho Pána, který po ní půjde rád. Přátelé, je to na každém z nás. Každý je zodpovědný za určitý větší či menší úsek této cesty pro Boha a s Bohem.

Prosíme tě za všechny, kdo nesou odpovědnost za společnost a stát, aby rozvíjeli a podporovali úsilí o spravedlnost a svobodu. Kriste, tys vzal na sebe naše bolesti a naše nemoci. Bud' oporou všem, kdo prochází zkouškami. Prosíme tě za všechny, kdo pomáhají utlačovaným, cizincům, osamělým. Svěřujeme ti naše blízké, přátele a ty, kdo nás prosili o modlitbu a modlí se za nás. Amen.

Eva Vymětalová Hrabáková

Zdroj: www.stushieart.com.

Z kazatelského plánu

4. neděle adventní

Nebesa vypravují o Boží slávě, obloha hovoří o díle jeho rukou.

(Žalm 19,2)

První čtení: Sofonjáš 3,14-20

Tužby adventní:

2. Abychom vstoupili do společenství s Kristem, který nás nepřichází soudit, ale naopak zachránit, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom všichni byli připraveni na Kristův slavný příchod na konci věků, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, smiluj se nad námi a ve své dobrotě nás přived' k vnitřní obnově a novému životu podle evangelia! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Židům 10,5-10

Evangelium: Lukáš 1,39-55

Verš k obětování: Žalm 80,20

Verše k požehnání: Lukáš 1,45

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, v tebe doufáme a věříme, že přijímáním svátostného chleba a kalicha poroste jednota naší vůle s vůlí tvou! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 203, 31, 209, 202

Nad Písmem

Tajemství Mariino

L 1,39-55

Biblický příběh navštívení Panny Marie je velmi oblíbený mezi katolíky i protestanty a své místo si našel i v naší církvi. Je to dáno zřejmě tím, že každý z nás, vědomě či podvědomě, touží po takovém hlubokém bytostném setkání, zvláště když prožíváme tajemství Boží blízkosti a hledáme spřízněnou duši, se kterou bychom se mohli duchovně sdílet. Setkání s takovým člověkem je vždy velký zážitek, ale bohužel i velká vzácnost, a pokud takové setkání chce člověk prožít, musí pro to něco zásadního udělat. „Pokecat“ si s kamarádkou jen tak u kávy o módě a dětech, nebo s kamarády u piva o fotbalu a politice, je sice milé, ale ruku na srdce: jde nám spíš o to vypovídat se, uvolnit napětí a emoce. Ten druhý a jeho názory nás často tak moc nezajímají. Mnohdy jde o setkání jen dvou person, dvou masek, při kterých naše duše zůstává netknutá. Ještě povrchnější bývají setkání ve společnosti, kde jde spíš o to udělat na druhé dojem. Na taková setkání se chodí spíš se záměrem získat než dát. A to nemluvíme o sdílení na sociálních sítích, kde jde převážně jen o kamufláž, předvádění a zakrývání své vnitřní podstaty.

Setkání Marie a Alžběty bylo zcela jiné... Proto nás tak dojmá a proto je pro nás, věřící, tak důležité. Je to setkání dvou srdcí, dvou duší. Příběh názorně vypovídá o tom, co všechno musí člověk podstoupit, aby takové hluboké přátelství vzniklo a aby k němu vůbec došlo. Marie nejprve opouští svůj domov a vydává se sama, bez opory rodičů či nějakého muže, přes hory. I mezi námi leží často hory předsudků, zábrán, falešných ohledů či obav: zda přijdu vhod, když nejsem ohlášen, zda ten druhý na mě bude

mít náladu, čas. Bojíme se odmaskovat. Říkáme si: nezneužije mé důvěry? Nevysměje se mi? Nezelehčí to úžasné tajemství, které právě prožívám?

Pokud to vše dokáže člověk překonat, setká se nejen s druhým, ale nakonec i sám se sebou. Jako by nám ten druhý, pokud je sám odmaskovaný a s čistou duší, nastavil zrcadlo sebepoznání. V dialogu dvou duší se nakonec dotýkáme i samotného Boha, žijícího v nás. Je to ten nejkrásnější a nejsladnější okamžik, který lze na společné duchovní cestě prožít.

Setkání dvou duší je velkou vzácností nejen v tomto světě, ale překvapivě často i v tradiční křesťanské rodině, a někdy i v církvi samé. Rodiče, sourozenci, příbuzní mají mnohdy vůči svým blízkým víc výhrad než k těm cizím. S přibývajícím věkem se naše rodinné vztahy někdy dokonce i zhoršují, a člověk překvapivě nachází duchovní domov a porozumění u zdánlivě cizích lidí.

Příběh Marie a Alžběty byl v tomto směru jiný... Pokrevní rodová spřízněnost dvou žen byla naopak umocněna poutem duchovním, které pak pokračovalo i v jejich dětech a přineslo úžasné plody. Tak, jako k sobě patří Maria a Alžběta, patří k sobě neodmyslitelně i jejich synové Ježíš a Jan. Jan připravoval cestu, Ježíš ji prošel a prorazil až do nebeského království.

Příběh navštívení Panny Marie v sobě skrývá ještě jednu rovinu poznání: naznačuje hledání ženské identity a celistvosti, tedy ryze ženské spirituality. Jde o poněkud třaskavé téma, které v žádné církvi není s nadšením přijímáno, neboť narušuje tradiční patriarchální obraz Boha. Ten obraz, který je do značné míry už přežitým a umělým

teologickým konstruktem a neodpovídá ani duchu doby, ani psychice ženy 21. století. Tento patriarchální obraz ženu ponižuje, podceňuje a staví na podřadnější místo. Vždyť i dnes se většina teologů a psychologů zabývá dozráním bytostné integrity člověka jen z pohledu muže. Chci říct to, že Maria si do značné míry vystačí sama, „nepotřebuje muže“, aby v sobě zrodila Boha. Sama rovněž vyvíjí aktivitu a v hlubokém tříměsíčním souznění s Alžbětou nalézá nakonec i sama sebe. Když se vrátí domů, je to už jiný člověk.

Maria během svého dramatického života úspěšně integrovala mužský i ženský aspekt své duše, a proto představuje ryze ženský přístup k duchovní cestě, který je na hony vzdálený infantilní lidové mariánské zbožnosti, prezentované v katechismech a obrazech barokní katolické církve. Maria je ve skutečnosti silná, samostatná duchovní žena, která prožila bohatý, autentický lidský život se vším všudy, a stala se tak archetypem i pro svobodné, moderní, emancipované ženy nové doby. Ve svém Magnificat chválí a oslavuje Boha jako Spasitele a ochránce chudých a poníženeých. Prorocky vyjadřuje svou naději a touhu, že Bůh zvrátí plány mocných tohoto světa a vytvoří lepší a spravedlivější společnost.

Maria vyhlíží společnost, kde už nebudou udávat tón zdegenerované patriarchální struktury. Tato vize nové doby, ať se nám to líbí nebo ne, klepe i na dveře církvi a náboženských společností po celém světě, neboť Bůh a duch doby v nadcházejícím čase stojí a bude stát na straně žen. A ženy si tuto skutečnost nejen uvědomují, ale plným právem se jí i dožadují.

Luboš Zita

Bože, dej nám, prosím, odvahu se cele odmaskovat, aby naše setkání s druhými i s tebou bylo opravdovým dialogem, přinášením Krista, sdílením Krista i poutem lásky skrze Krista.

K projektu Verbum et musica...

Dokončení ze str. 1

kteřý pocházel z Lipníku nad Bečvou. Dvořák do jeho domácnosti docházel jako učitel klavíru a v létě tuto rodinu navštěvoval v Lipníku. Pro Jana Neffa a jeho choť Marii napsal „Moravské dvojzpěvy“ na slova lidových písní ze sbírky Františka Sušila „Moravské národní písně“ (1875). Toto dílo přineslo Dvořákově mezinárodní věhlas díky posouzení Johannesem Brahmem, který takto na nadějněho skladatele upozornil berlínského nakladatele Simrocka. Námí sledovaný projekt však zdůrazňuje jinou podstatnou vazbu k Moravě, kterou je vydání Bible kralické. Bibli kralickou Antonín

Dvořák vlastnil. Dokladem toho je exponát v Muzeu Antonína Dvořáka v původním letohrádku Amerika v Praze, konkrétně Dvořákova Bible kralická otevřená na stránkách Knihy Žalmů. Zde je možno si prohlédnout texty, které Dvořák velmi zaujaly (tyto si podtrhával pastelkou) a které byly zásadní pro vznik jeho Biblických písní (1894). A to bylo jistě jednou z vazeb k motivaci námí sledovaného projektu.

Klíč k uchopení Dvořákových duchovních skladeb, ač je dělí velká časová vzdálenost („Tři duchovní zpěvy op 19b“ a „Biblické písně op. 99“), představuje interpretace – oduševnělý zpěv

Zdeňka Plecha s kongeniálním doprovodem Jana Krále.

Sólista je obdařen sytým, barevným hlasem s dokonalou dikcí, z jeho pojetí je patrná vroucí zbožnost. Jan Král se projevuje jako skvělý doprovod a také jako vynikající improvizátor připomínající ve svých vstupech ty nejvládnější vazby k domovu.

Ten, kdo obdrží toto nádherné CD, má možnost setkat se nejen se skvostnou hudební nahrávkou, ale díky bookletu přinášejícímu mj. cenné informace, také s nádhernými reprodukcemi moravského malíře Antonína Vojtky z Břeclavi.

CD je zájemcům k dispozici na diecézích ČČSH, popř. v náboženských obcích, v Brně i v knihkupectví Cesta a v Praze v prodejně Blahoslav. Nahrávku je možné objednat e-mailem na adrese vem@seznam.cz, písemně na adrese „Verbum et musica“,

Turistická 20, 621 00 Brno, či telefonicky na tel. 776 032 149. Dodejme, že je CD distribuováno jen za poštovné. Koho projekt zaujal, může přispět na činnost spolku dobrovolným darem na č. ú. 200487086/2010.

Je pozoruhodné, že vydání Dvořákových „Biblických písní“ a „Tři duchovních zpěvů“ bylo uskutečněno díky mnohým štědrým dárcům se jménem i beze jména, a jelikož se jakéhokoliv honoráře vzdali též realizátoři a interpreti, je CD dostupné zadarmo všem lidem dobré vůle. Autoři projektu budou potěšeni, jestliže námí sledované CD poslouží jako pastorační pomůcka duchovním různých církví či pracovníkům v sociálních službách, a stane se pro posluchače pohlažením pro duši, zdrojem radosti či příležitostí k zamyšlení a usebrání.

Zdeněk Kovalčík
celocírkevní kantor

Vánoce jsou obdarováním

Olga Nytrová

Vůně jedličky se line pokojem
vnímáš pohlazení blízkosti
Červené a zlaté koule
se lesknou
řetězy se lehounce vlní
nablízku dýchají pohádkové
poklady

O prožitky svého dětství
jsme hlubší a zralejší
Život je zvláště poetický
pokud neztrácíme dětskou
schopnost
vidět do hloubek duše

V radosti se zjevuje
obdarování Vánoc a skrytá
láska

Soudce všeho světa, Bože

Jeden farník z Jáchymova mě nedávno zastavil: „Poslyš, mám tady kamaráda, který kdysi emigroval do Rakouska a ve Vídni se seznámil s Ivanem Medkem. A byl na jeho pohřbu v bazilice svaté Markéty v Břevnově. Tam hráli nějakou pohřební píseň, která ho oslovila. On však zapomněl název, slova i melodii. Já jsem mu doma přehrál na harmoniu všechny pohřební písně, které jsem znal, ani jedna není ta pravá. Mohl bys zjistit, o jakou mohlo jít píseň?“

Na pohřbu Ivana Medka jsem byl také, byl impozantní. Dokonce nám po mši prezident Václav Havel řekl, že si přeje také tak důstojně krásný pohřeb. Ale vůbec jsem si nepamatoval, co se hrálo a zpívalo během mše. Obrátil jsem se na Ivanovu dceru Viktorii. Ta okamžitě odpověděla: to byla píseň Soudce všeho světa, Bože.

To bylo ono! Samozřejmě, tuto krásnou píseň znám. Nejen já, ale snad každý, kdo viděl alespoň jeden díl seriálu Františka Filipa F. L. Věk. Na její melodii existuje celá řada dalších nápěvů mnoha křesťanských „protestantských“ církví v Čechách a na Slovensku, a také katolické církve – jako například zpívaná modlitba svatého Ignáce z Loyoly.

Nedivím se Ivanovi, že si přál právě tuto píseň, je bohatá nejen melodicky, ale i obsahově. Je to hymnus na Boží milosrdenství a důvěru ve spravedlivý Boží soud, který soudí naše skutky se zřetelem na pohnutky každého z nás a naši víru.

Pravda, poslední soud se děje na základě víry každého z nás v Krista a jeho výkupné utrpení, smrt, vzkříšení, nanebevstoupení a seslání Ducha svatého. Ano, tak tomu je, ale jde o soud, jak se dočítáme z Pisma. Je svrchovaný a konečný, tedy nejde o žádnou debatu, kdy Bohu všemohoucímu, Stvořiteli nebe a země, bude kdosi vykládat, jak to všechno ve svém životě myslel. To je jistě úsměvné.

Podstatou každého soudu je rozlišování pravdy.

V Janově evangeliu čteme o soudu, kterému se podrobil Ježíš, Syn samotného Boha, před svým utrpením (Jan 18,33 nn), kdy se ho Pilát ptal: Ty jsi židovský král? Ježíš mu odpovídá: Ano, já jsem král! Já jsem se proto narodil, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas! Na to Pilát tak trochu pohrdavě reaguje: Co je pravda?. Protože ho nezajímala. Ani Bůh. Držel se zvykového práva: kdo má moc, má pravdu. Podle toho se rozhodoval i soudil. Je důležité si tuto skutečnost připomínat.

Právě protestantské církve zavedly a udržují dodnes krásnou tradici, že „pravdy víry“ předkládají k meditování v podobě písní. To bylo důležité v době reformace a po ní, kdy většina lidí sotva uměla číst a psát. Teologicky promyšlené písně se zpívaly v domácnostech, jejich melodie byly zpěvné a snadno zapamatovatelné. Vyučovalo se jim ve školách a zpívaly se ve sborech a na veřejnosti při událostech církevního roku a rodinných, jako jsou například křest, svatba či pohřeb. Tím se lidé upevňovali ve své víře a zpěvem ji vyznávali.

V poslední době jsem se zúčastnil několika pohřbů věřících přátel a prožíval, co se hrálo. Od odrhovaček, jako jsou Bedna od whisky, Co jste hasiči dělali, až po soudobé hity populárních zpěváků, kdy se vdovy pohupovaly v rytmu melodie u hrobu a připojily se svými zpěvnými hlasy.

Ne, to já nechci. Když přemýšlím o věcech posledních, sdělil jsem své rodině: bude-li se zpívat na mém pohřbu, uvedl jsem, které písně mají být zpívány. To proto, aby vybrané písně byly mým posledním veřejným vyznáním víry před pozůstalými. Možná někoho z čtenářů těchto řádků inspiroji, aby tuto událost nenechal náhodě, obdobně jako Ivan Medek. Ještě po letech si jeho vyznání v Boží milosrdenství lidé připomenou. To je vzácné a hodnotné.

J. Svoboda

Vánoční cesta lásky

Po svaté noci narození přichází nový den, betlémská hvězda bledne nad chlívem, od jeslíček se pastýři rozcházejí ke svým stádům a obdarované novorozeně tiše oddechuje, Maria ho kolíbá, Josef si mne vousatou bradu a jistě přemýšlí, jak zaopatřit tuhle zvláštní rodinu, do níž vstoupil Bůh tak nevídaným způsobem, že si o tom budou lidi vyprávět ještě za sto i za tisíce let, stejně jako my o Hodu Božím vánočním.

Betlémské vysílání hvězd nám přináší vzácnou zprávu o Lásce, která sestoupila k nám, a tak lidi bez rozdílu věku a náboženského vyznání, ano i ti, kteří se nevešli do žádného církevního společenství, všichni ke stolu opět usedají nebo na to aspoň vzpomínají, jak se kdysi obdarovali pod nazdobeným stromkem, jak si ruce podali, vroucně se políbili a otevřeli svá srdce tajemství lásky.

Takových příměrů je nekonečně, láska totiž trvá věčně, láska nikdy neustane, její záruční lhůta nevyprší, lásky oheň nevyhasne, láska nebude odložena ad acta, do konce dní nezevšední, protože jen v ní objevíme světlo hvězdy vánoční.

Vždyť i povinnost bez lásky je břemeno a samá zlost.

Zodpovědnost bez lásky je nepozorná ctnost.

Spravedlnost bez lásky je tvrdý výkon práva.

Moudrost bez lásky je sebejistá tvář a pyšná hlava.

Přátelství bez lásky je chladné setkání.

Pořádek bez lásky je malicherné srovnání věcí.

Moc bez lásky je nelítostná vláda, co ukazuje lidem vždycky záda.

Bohatství bez lásky se hrdlí, skupé na halíř.

Dobročinnost bez lásky je na dně provrtaný talíř.

Zbožnost bez lásky je slepý malíř, který se stal sám sobě obrazem.

Víra bez lásky je krutý sen.

Naděje bez lásky je prodejná jak ústa svůdných žen.

A život bez lásky je nesmysl. Proto buď každý den, prožitý v lásce, pochválen. A Hod Boží vánoční dvojnásob. Vždyť pro všechny lidi se v lásce opět narodilo Boží dítě, zrodil se čas na úsvitě, a kdosi Láskyplný rozžehnul světlo v nás, a my spatřili hvězdy jas, přátelé vánočního rána a nevypravitelných krás.

Zázračné hojení všech utržených šrámů i ran a příjemné probouzení nad ránem Hodu Božího, všechny vás na společnou vánoční cestu lásky a pokoje ve světě kolem nás zve pastor **Jan Schwarz - n.o. Bratislava**

O vděčnosti

„Jsem za to rád,“ slyšíme často. Taková řeč potěší. Ale přesto..., jakoby v té větě něco nesedělo. Ano, lépe nám zní: „Jsem za to vděčný.“

Proč slovo VDĚK, být VDĚČNÝ pomalu mizí z našeho slovníku? „Jsem rád zase doma, mám rád koprovou omáčku, rád čtu a jezdím na kole, mám rád své blízké.“ To vše je příjemné, ale nic to nestojí. Trochu jiné je to s vděčností. Být vděčný - to vyžaduje vztah k někomu, k něčemu. Slovo VDĚK v sobě skrývá slovíčko DÍK. Deset malomocných bylo Ježíšem uzdraveno, ale jen jeden z nich se vrátil, aby Ježíši poděkoval. Ostatní byli určitě RÁDI, ale neprojevíli opravdovou VDĚČNOST.

Bojíme se snad vděčnosti, že by nás k něčemu zavazovala? „Neděkuj!“ slyším občas od přátel, kteří mi nějak pomohli. Oni to myslí dobře. Ale přesto by mě víc potěšilo, kdyby řekli: „Jsem RÁD, že jsem pro tebe mohl něco udělat. Byla to pro mě RADOST.“ Aha, tady se hodí zase slovíčko RÁD!

Umět prožít vděčnost - to je důležité pro naše vztahy k okolí i k Bohu. A konečně to prospívá i nám samotným. Vděčnost má uzdravující sílu. Není možno být současně vděčný a nešťastný. Onen uzdravený malomocný byl vyléčen na těle i na duchu. Vděčnost je dar shůry!

Radana Váňová

Zprávy

Otevřeme nové středisko Naomi

Již brzy se pro vás ve městě Prachaticích otevře nové středisko Husitské diakonie Naomi, které se bude věnovat zejména podpoře rodin, které se ocitly v těžké životní situaci. Středisko Naomi bude navazovat a dále rozvíjet činnost, kterou zde už nyní dělá sbor Církve československé husitské. Zaměřovat se bude hlavně na práci s rodinami s dětmi, kterým bude poskytovat základní sociální poradenství, potravinovou pomoc, rodinné či dluhové poradenství. Těšit se můžete také na kulturní a vzdělávací akce. Naše nové středisko najdete na adrese Slepá 195 v Prachaticích v místním sboru Církve československé husitské. Fara se nachází před branami historického centra a má krásnou zahradu a výhled.

K. Klasnová

Z ekumeny

NIGERIJSKÝ KATOLICKÝ KNĚZ SBÍRÁ POHANSKÉ BŮŽKY A SBÍRKU VYSTAVUJE V KOSTELE

Římskokatolický kněz Paul Obayi působící v jihovýchodní Nigérii začal sbírat pohanské artefakty, které chtěli věřící křesťané zničit. Tvrdí, že chce uchovat kulturní dědictví, avšak jeho kritici se domnívají, že ne vždy lze z těchto předmětů zcela odstranit jejich nadpřirozené vlastnosti.

Agentura Reuters napsala, že Obayi působí v oblasti, kde žije hlavně etnikum Igbů, jež se před přijetím křesťanství oddávalo pohanským rituálům. Reverend má ve své sbírce vyřezávané podoby a masky pohanských bohů. Igbové jim přisuzovali nadpřirozené vlastnosti a považovali je za posvátné. Teď ale v oblasti převládla křesťanská víra a mnozí její vyznačiči tyto bývalé modly páli. V kostelích se často tyto objekty spojují s ďábelským duchem.

Obayi obchází města a předměty zachraňuje. „Musíme si uvědomit, že jsou to kulturní artefakty a nic jiného. Chci, aby sem přicházeli lidé a řekli si, že toto jejich otcové považovali za bohy. Budou si to prohlížet s nadšením,“ řekl. Muzeum zřídil ve svém katolickém kostele svatě Terezy ve městě Enugu.

Dle www.krestandnes.cz upravila redakce

Sbírka na obnovu areálu rodiště K. Farského

Připomínáme, že k 8. lednu organizuje naše církev sbírku na obnovu areálu rodiště Dr. K. Farského (též 12. června). Sbírka bude vykonána v neděli 9. ledna, přispět můžete na účet: KB 43-570420277 / 0100 VS: 7 + čtyřmístné číslo NO nebo diecéze.

red

Bohoslužba k výročí Církve československé husitské

V sobotu 8. ledna od 15 hodin se koná v pražském chrámu sv. Mikuláše bohoslužba k 102. výročí církve. Slouží biskupský sbor, kázání proslouví bratr biskup Chytil.

red

Pražská diecéze ČČSH vyhlašuje výběrové řízení do služby

katecheta/katecheta diecéze

Přijmeme na hlavní pracovní úvazek (HPP) katechetu/katechetku s cílem zajistit vstup do škol vybraným farářům Pražské diecéze ČČSH a samostatnou výuku náboženství ČČSH ve vybraných školách na území diecéze. Práce obsahuje samostatné jednání s řediteli/ředitelkami škol, motivaci a vedení farářů/farářek a výuku ve školách v oblasti pražské diecéze.

Požadavky:

- vysokoškolské vzdělání pedagogického nebo teologického směru (podmínkou tzv. ped. min.),
aktivní člen ČČSH, příp. minimálně kladný vztah k ČČSH,
praxe ve škole výhodou, výborná komunikativnost a verbální projev,
práce ve školách v oblasti Prahy, Středních Čech a Ústeckého kraje,
samostatnost, zápal, nadšení a aktivní přístup k službě Bohu i lidem v ČČSH, ŘP skupiny B,
znalosti práce s PC (MS Office) podmínkou, trestní bezúhonnost.

Nabízíme:

odpovídající mzdové ohodnocení, benefity dle odvedené práce,
služební mobilní telefon, služební automobil, možnost flexibilní pracovní doby.

V případě zájmu zašlete strukturovaný životopis, doporučení od rady starších/duchovního ČČSH a motivační dopis na adresu: personalni.pd@ccshpraha.cz. UZÁVĚRKA PODÁNÍ do 10. 1. 2022.

Témata magazínových čísel ČZ na rok 2022

- leden - Partnerství církvi a kaplanská služba
- únor - Otázka náboženství a násilí (výročí J. Želivského 1422)
- březen - J. A. Komenský - víra a odvaha ve střetech světa
- duben - Velikonoce a křesť
- květen - Mladí v církvi
- červen - Hospodaření církve
- červenec - Autority versus rebelství
- srpen - Co nás dělí i spojuje
- září - Církevní školy a vzdělávání
- říjen - Bezpečí, spravedlnost a solidarita
- listopad - Péče o duši a tělo
- prosinec - Vánoce, hudba v církvi

Budeme velice rádi za vaši spolupráci při tvorbě těchto monotematických čísel našeho - vašeho časopisu.

redakce

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Hlas volajícího na poušti

Seřad'te věty do správného pořadí:

1. Alžběta, naplněná Duchem svatým, zvolala: (M)
2. „Jak to, že ke mně přichází matka mého Pána?“ (T)
3. Alžběta byla v té době těhotná. (V)
4. Marie potom horoucně chválila Boha. (K)
5. „Požehnaná jsi nade všechny ženy a požehnaný plod tvého těla.“ (A)
6. Marie se vydala do hor, aby navštívila svou příbuznou Alžbětu. (D)
7. Když uslyšela Mariin pozdrav, dítě v jejím těle se radostí pohnulo. (Ě)
8. Zůstala s Alžbětou asi tři měsíce a potom se vrátila domů. (Y)

(Řešení z minulého čísla: Vyrovnat cestu.)

Jana Krajčířiková

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: Mgr. Josefína Hudcová, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklamac: tel. 220 398 117

NOVÁ WEBOVÁ STRÁNKA POMŮŽE CÍRKVÍM CHRÁNIT DĚTI PŘED SEXUÁLNÍM ZNEUŽÍVÁNÍM A NÁSILÍM

Světová rada církvi zveřejnila webovou stránku „Ven ze stínu“, kde sdílí zdroje na pomoc jednotlivcům, církvim a komunitám o tom, jak jednat proti násilí a zneužívání dětí.

WEBINÁŘ UKAZUJE, JAK MOHOU CÍRKVE ŘEŠIT PŘÍČINY VRAŽD ŽEN

Na prvním ze dvoudílného webináře „Zmizelé a zavražděné: řešení problematiky vražd žen a sexuálního a genderově podmíněného násilí v globálním kontextu“ řečníci 25. listopadu naléhavě vyzvali náboženské vůdce a všechny lidi, aby si uvědomili základní příčiny vražd žen a genderově podmíněného násilí – a jednali tak, aby je odstranili.

NA SVĚTOVÝ DEN BOJE PROTI AIDS SE MODLEME SE SPRÁVEDLNOSTÍ A LÁSKOU ZA PŘEKONÁVÁNÍ NEROVNOSTÍ

Na světový Den boje proti AIDS, který připadá na 1. prosinec, se Ekumenická modlitební služba zaměřila na téma „Překonávání nerovností se spravedlností a láskou“. V kontextu 16 dnů aktivismu, které proběhly od 25. listopadu do 10. prosince, byl kladen zvláštní důraz na genderově zaměřené násilí.

Na nemoci související s AIDS zemřelo v r. 2020 více než 680 000 lidí a od začátku pandemie AIDS v osmdesátých letech ztratilo svoje životy 36,3 milionů lidí. Minutou ticha jsme utilili památku těch, které jsme ztratili, stejně jako téměř 12 milionů dětí, žen a mužů žijících s HIV, kterým se dosud nedostalo léčby.

SRC PŘED VALNÝM SHROMÁŽDĚNÍM POŘÁDALA JEDNÁNÍ O VZRŮSTAJÍCÍM RASISMU, RASOVÉ DISKRIMINACI A XENOFOBII

Světová rada církvi shromáždila skupinu odborníků a lidí z praxe, kteří se zabývají tématem vzrůstajícího rasismu, rasové diskriminace a xenofobie. Jednání se konalo před valným shromážděním SRC 6.-10. prosince 2021 v Ženevě. Zvláštní webinář, který se uskutečnil 8. prosince, připomněl 50. výročí Programu boje proti rasismu, který je předchůdcem současného Programu na překonávání rasismu.

SADA NÁSTROJŮ ZAC TAX VYBAVUJE CÍRKVE PRO DAŇOVOU SPRÁVEDLNOST

Kampaň Zacheova daň vyzývá k celosvětovému daňovému a ekonomickému systému, který by jednal jako Zacheus, výběřčí daní, který konal pokání za své hříšné jednání, aby zajistil spravedlnost a odčinil vykořisťování a nespravedlnost. K tomu, aby církve mohly jak vzdělávat, tak jednat v otázce daňové spravedlnosti, byla v rámci kampaně nedávno vydána sada nástrojů ZacTax. Kampaň se zasazuje o daňovou spravedlnost, řešení sociálních a ekologických dluhů, včetně odškodnění za kolonialismus a otroctví na místní, národní a globální úrovni. Kampaň má sloužit jak vzdělávání církvi o dané problematice, tak k prosazování daňové spravedlnosti a odškodnění na nejvyšší úrovni.

SKOTSKÁ CÍRKEV A SKOTSKÁ EPISKOPÁLNÍ CÍRKEV PODEPSALY „DEKLARACI SV. ONDŘEJE“ S CÍLEM PROHLUBIT VZÁJEMNÉ VZTAHY

Skotská církev a Skotská episkopální církev podepsaly 30. listopadu „Deklaraci sv. Ondřeje“, v níž se navzájem formálně uznaly za součást jediné Církve Ježíše Krista a prohloubily své vztahy.

Celé znění zpráv lze najít na <https://www.oikoumene.org/news> a odkazy ke konkrétním článkům i na webu aktualne.ccsh.cz – zprávy z ekumeny (<https://www.aktualne.ccsh.cz/reakce-cirkvi.html>)

Kateřina Vítková, OEUV
Zdroj: www.oikoumene.org